MONOGRAFIA

POKONFERENCYJNA

NOWY SPOSÓB ROZWOJU

PEDAGOGIKA

Poznan (PL)

30.11.2017

WSPÓŁORGANIZATORZY:

The East European Scientific Group (Azerbaijan, Belarus, Poland, Serbia, Ukraine),

Virtual Training Centre «Pedagog of the 21st Century»,

Global Management Journal.

U.D.C. 37+082

B.B.C. 94

Z 40

Zbiór artykułów naukowych recenzowanych.

(1) Z 40 Zbiór artykułów naukowych z Konferencji Miedzynarodowej Naukowo- Praktycznej (on-line) zorganizowanej dla pracowników naukowych uczelni, jednostek naukowo-badawczych oraz badawczych z państw obszaru byłego Związku Radzieckiego oraz byłej Jugosławii.

(30.11.2017) - Warszawa, 2017. - 268 str.

ISBN: 978-83-65608-91-8

Wydawca: Sp. z o.o. «Diamond trading tour»

Adres wydawcy i redakcji: 00-728 Warszawa, ul. S. Kierbedzia, 4 lok.103

e-mail: info@conferenc.pl

Wszelkie prawa autorskie zastrzeżone. Powielanie i kopiowanie materiałów bez zgody autora jest zakazane. Wszelkie prawa do artykułów z konferencji należą do ich autorów.

W artykułach naukowych zachowano oryginalną pisownię.

Wszystkie artykuły naukowe są recenzowane przez dwóch członków Komitetu Naukowego.

Wszelkie prawa, w tym do rozpowszechniania i powielania materiałów opublikowanych w formie elektronicznej w monografii należą Sp. z o.o. «Diamond trading tour».

W przypadku cytowań obowiązkowe jest odniesienie się do monografii.

Nakład: 100 egz.

«Diamond trading tour» © Warszawa 2017

Секція 13. Педагогічні науки

Під-секція 6. Теорія, практика і методи навчання

Кулішов В.С.

кандидат пед. наук, старший викладач,

Білоцерківський інститут неперервної професійної освіти

ДВНЗ УМО НАПН України

ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОФЕСІЙНО-ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ У ПРОФЕСІЙНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ УКРАЇНИ

Kulishov V.S. Information and communication support of vocational training in professional educational institutions of Ukraine // Zbiór artykułów naukowych. Konferencji Miedzynarodowej NaukowoPraktycznej" Pedagogika. Teoretyczne i praktyczne aspekty rozwoju współczesnej nauki" (29.11.2017 - 30.11.2017) – Warszawa: Wydawca: Sp. z o.o. «Diamond trading tour», 2017.– P. 00-00.

Abstract. The article analyzes the peculiarities of information and communication providing of the lessons of industrial training at VEE. The advantages of organizing the teaching process with the use of information and communication technologies and the role of the master of production activity presents.

Key words: computerization of education, information and communication environment, educational and production process, computer visualization, material and technical support.

Кулішов В.С. Інформаційно-комунікаційне забезпечення професійно-практичної підготовки у професійних навчальних закладах України // Zbiór artykułów naukowych. Konferencji Miedzynarodowej NaukowoPraktycznej" Pedagogika. Teoretyczne i praktyczne aspekty rozwoju współczesnej nauki" (29.11.2017 - 30.11.2017) – Warszawa: Wydawca: Sp. z o.o. «Diamond trading tour», 2017.– P. 00-00.

Анотація. У статті аналізуються особливості інформаційного та комунікаційного забезпечення уроків виробничого навчання у ПНЗ. Представлено переваги організації навчального процесу з використанням інформаційно-комунікаційних технологій та ролі майстра виробничої діяльності у цьому процесі.

Ключові слова: комп'ютеризація освіти, інформаційно-комунікаційне середовище, навчально-виробничий процес, комп'ютерна наочність, матеріально-технічне забезпечення.

У сучасній професійній діяльності педагогічних працівників ПНЗ поряд із традиційними дидактичними засобами навчання (друкованими, демонстраційними, об'ємними) все частіше з'являються інноваційні засоби, розроблені педагогами-новаторами, а також комп'ютерна і мікропроцесорна техніка як прояв впровадження комп'ютерних та інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) у процес навчання професії.

Комп'ютеризація освіти – упорядкована сукупність взаємопов'язаних організаційно-правових, соціально-економічних, навчально-методичних, науково-технічних, виробничих і управлінських процесів, спрямованих на формування у системі освіти комп'ютерно-технологічної платформи процесу інформатизації освіти [2].

Поняття «комп'ютеризація освіти» пов'язане із оснащенням структурних елементів системи освіти на всіх її організаційних рівнях (навчальних закладів, наукових та науково-методичних установ, управлінських структур тощо) комп'ютерними засобами (персональними комп'ютерами, мультимедійними засобами, спеціальними серверами, засобами організації локальних і корпоративних мереж, їх під'єднання до мережі Інтернет тощо), зі створенням у системі освіти комп'ютерно-орієнтованого інформаційно-комунікаційного середовища, з формуванням його загальносистемних програмно-технічних комп'ютерних елементів, із забезпеченням можливості їх експлуатації, модернізації, оновлення і розвитку.

Нові завдання комп'ютеризації освіти відповідно до сучасної освітньої парадигми виникають із впровадженням у професійну освіту сучасних освітніх та виробничих технологій, поглибленням інтеграції і розширенням масштабів впровадження комп'ютерних технологій у професійно-технічні навчальні заклади. Зокрема, ці завдання передбачають створення і впровадження у практику освіти комп'ютерно-орієнтованих інтерактивних і мультимедійних засобів навчання, систем бездротових віддалених і

мобільних освітніх комунікацій, засобів захисту електронних систем навчання і освіти.

Не зважаючи на значний технологічний розвиток системи освіти, ще і сьогодні провідне місце у навчально-виробничому процесі ПНЗ займають традиційні засоби – дошка, крейда та друковані джерела (підручники, навчальні посібники, зошити з друкованою основою). Завдяки ж використанню ІКТ навчальне середовище можна доповнити відео, звуком, анімацією.

Застосування ІКТ дозволяє педагогу економити час і максимально ефективно вирішувати повсякденні справи і обов'язки як фахівця: готуватися до уроків (складати конспекти, добирати дидактичні матеріали тощо), батьківських зборів, виховних годин, різноманітних виступів на педрадах, засіданнях МО, семінарах тощо; оформлювати документацію; в оперативному режимі відслідковувати результати навчальної діяльності учнів; налагоджувати спілкування з батьками своїх учнів; обмінюватися з колегами досвідом роботи, власними методичними надбаннями, обговорювати з ними актуальні питання навчання і виховання учнів, швидко отримувати й систематизувати потрібну інформацію. Таким чином, упровадження ІКТ полегшує роботу педагога, а навчання учнів робить більш цікавим і ефективним.

Як показує практика, застосування комп'ютера на уроках виробничого навчання має декілька режимів:

- демонстраційний (демонстрація певної навчальної інформації);
- індивідуальний (організація індивідуальної роботи учнів);
- комбінований (застосування на одному уроці і демонстрації, і індивідуальної роботи) [4].

Для роботи в демонстраційному режимі майстру виробничого навчання достатньо мати на уроці один комп'ютер і мультимедійний проектор, за

допомогою якого потрібна інформація виводиться на екран, як правило, у вигляді слайдів.

Дослідження доводять, що використання комп'ютера в навчально-виробничому процесі спрямоване переважно на розв'язання таких п’яти типів дидактичних завдань.

1. Комп'ютер використовується як допоміжний засіб для ефективнішого розв'язання вже існуючої системи дидактичних завдань. Змістом об'єкта засвоєння в комп'ютерній навчальній програмі цього типу є довідкова інформація, інструкції, обчислювальні операції, демонстрації тощо.

2. Комп'ютер може бути засобом, на який покладено вирішення окремих дидактичних завдань при збереженні загальної структури, мети і завдань без машинного навчання. При цьому сам навчальний зміст може не закладатися в комп'ютер, а формуватися в діалогових навчальних системах.

3. Використовуючи комп'ютер, можна ставити і вирішувати нові дидактичні завдання, у тому числі виробничого характеру, не розв'язувані традиційним шляхом. Характерними є імітаційно-моделюючі програми.

4. Комп'ютер може використовуватися як засіб, що допомагає засвоювати складні абстрактні теоретичні поняття. Таке засвоювання досягається шляхом моделювання поняття.

5. Вищою формою застосування комп’ютерів є їх використання у науково-дослідницькій діяльності учнів через висунення гіпотез, їх перевірку і різноманітні узагальнення.

Ефективність застосування нових інформаційних технологій на уроках обумовлена наступними факторами:

- різноманітність форм представлення інформації;
- висока ступінь наочності;
- можливість моделювання за допомогою комп’ютера різноманітних об’єктів і процесів;

- звільнення від рутинної роботи, що відвертає увагу від засвоєння основного змісту;
- можливість організації колективної та індивідуальної дослідницької роботи;
- можливість диференціювати роботу учнів у залежності від рівня підготовки, пізнавальних інтересів та ін., використовуючи сучасні інформаційні технології;
- можливість організувати комп'ютерний оперативний контроль і допомогу з боку педагога;
- можливості комп'ютера дозволяють учню активно приймати участь у процесі пізнання.

Впровадження інформаційних технологій в освітній процес здійснюється перш за все через комп'ютерно-орієнтований урок виробничого навчання, а потім через навчальну комп'ютерну програму, що на сьогодні позиціонується як різновид комп'ютерної наочності.

Комп'ютерна наочність (прикладні програми, електронні дошки) займає одне з найбільш важливих місць в арсеналі сучасних технічних засобів навчання, використовуваних у процесі професійно-практичної підготовки. Вона найбільшою мірою сприяє передачі в короткий термін необхідної інформації, поєднує в собі ряд властивостей, властивих багатьом іншим видам наочного приладдя. Ця наочність активізує всі розумові процеси, а отже, і ефективність занять.

За допомогою анімації будь-який руховий цикл чи окремий рух, переміщення об'єкта в просторі можна демонструвати як безупинний динамічний процес. Це дозволяє показати учням роботу будь-якого механізму в різних режимах.

Широке застосування знайшли слайди виконані за допомогою прикладних комп'ютерних програм. З їхньою допомогою можна проектувати

на зручно розташований для учнів екран будь-які зображення, виконані заздалегідь як у статичному положенні, так і в динамічному.

Таким чином, використання комп'ютерів розширює можливості майстра виробничого навчання під час підбору матеріалу до уроку і форм навчальної роботи, робить уроки яскравими та цікавими, інформаційно та емоційно насиченими. При роботі з навчальними програмами, можна побачити переваги цих програм, а саме:

- діалог з програмою має характер навчальної гри, що у більшої частини учнів підвищує мотивацію до навчальної діяльності;
- збільшення кількості тренувальних завдань за одиницю часу;
- скорочення часу для відпрацювання необхідних технічних навичок та трудових прийомів і операцій в учнів;
- полегшення визначення рівневої диференціації навчання;
- учень стає суб'єктом навчання, бо програма потребує від нього активного керування;
- виникає можливість моделювання процесів;
- з'являється можливість забезпечити урок матеріалами з віддалених джерел, користуючись засобами телекомунікацій.

Можна виділити деякі педагогічні завдання нових інформаційних технологій навчання:

- Інтенсифікація всіх рівнів навчально-виховного та навчально-виробничого процесу, підвищення його ефективності та якості.
- Розвиток творчого потенціалу учня, його здібностей до комунікативних дій.
- Розвиток умінь експериментально-дослідницької та пізнавальної діяльності.
- Формування інформаційної культури учня.

Застосування комп'ютерних технологій змінює функції майстра виробничого навчання щодо організації навчального процесу, активізації

учнів, налагодження робочих місць, проведення інструктажу, індивідуального підходу до учнів, підготовки до використання комп'ютерних технологій. Комп'ютерні технології урізноманітнюють навчальний процес, тому що часто учні є пасивними учасниками навчального процесу.

Використання комп'ютерних технологій дозволяє учням співпрацювати з носієм інформації, здійснювати її вибір, темп подання, компонувати матеріал та бути активним учасником процесу формування умінь та навичок, а також дає можливість у навчальному процесі організувати неперервне і ґрунтовне засвоєння навчального матеріалу. Основним недоліком використання комп'ютерних технологій є зменшення безпосереднього спілкування учня з педагогом та з колективом, значні матеріальні затрати на комп'ютеризацію навчальних закладів [1].

Перспективним напрямком у підготовці конкурентоспроможних фахівців можна вважати і використання web-технологій, що забезпечує реалізацію інформаційної взаємодії учасників освітнього процесу у різних режимах роботи мережі Internet. При цьому реалізується можливість використання інноваційного інформаційного середовища при навчанні професії: пошук баз даних, обробка та розповсюдження науково-методичної інформації, створення електронних бібліотек, навчально-методичних презентацій та віртуальних виставок, проведення методичних та науково-практичних web-семінарів і конференцій тощо [3].

Використання комп'ютерних ресурсів, електронних дидактичних засобів значно підвищує якість навчального процесу у ПНЗ. Проте на сьогодні у цій сфері існує ряд проблем:

1) недостатнє матеріально-технічне та науково-методичне забезпечення навчальних закладів;

2) недостатньо розроблені методики використання сучасних інформаційних технологій у навчальному процесі ПНЗ;

3) недостатня підготовка педагогічних кадрів до використання в навчальному процесі засобів сучасних інформаційно-комунікаційних технологій;

4) відсутність у педагогів ПНЗ мотивації щодо використання сучасних інформаційних технологій навчання.

Отже, оновлення методичного забезпечення професійно-практичної підготовки у ПНЗ України дасть змогу поглибити інформаційну ємність навчального матеріалу, забезпечити його наочність, розширити можливості для самостійної пізнавальної діяльності учнів, активізувати їх мислення, сприяти впровадженню наукової організації праці як педагогічних працівників, так і учнів.

Література

1. Гуржій А.М., Коцур В.П., Волинський В.П., Самсонов В.В. Візуальні та аудіовізуальні засоби навчання. Навчальний посібник. – К., 2003. – 173 с.

2. Дидактичне забезпечення навчального модуля «Методика професійно-практичної підготовки за галузевою спрямованістю»: Збірник дидактичних матеріалів педпрацівників кафедри МПН та НТВ: І.Є.Сілаєва, С.С.Шевчук, О.П.Микуляк, С.О.Заславська та ін. /за ред. Шевчук С.С. – Донецьк: ДІПО ІПП УМО. – 2013. – 195с.

3. Сисоєва С.О. Професійне консультування молоді: можливості мережі Internet. Навчально-методичний посібник / С.О. Сисоєва, В.В Осадчий. – Київ-Мелітополь: ТОВ «ВбМмд», 2005. – 200 с.

4. Тищук В.І., Ковальов В.М. Системний підхід у науково-методичному забезпеченні навчального процесу в професійній школі. Науково-методичне забезпечення діяльності сучасної професійної школи. Матеріали міжнародної науково-практичної конференції. – Львів, 11–14 травня 1994 р. – Ч.1. – К., 1994, – С.101-102.